

Kuntaliitosselvitys, Valtimon 1. kuntalaistilaisuus 21.11.2018 klo 18–20

Kuntalaisten Talo, juhlasali

Läsnäolijat: n. 50 henkilöä

Puheenjohtaja	Anna Hölttä
Esittelijä	Leena Mustonen
Sihteeri	Jarkko Nevalainen

Kysymyksiä ja kommentteja

Kysymys (Anita Tienhaara): Kommentoi tunteiden vaikuttavan vahvasti kuntaliitosasiassa ja kysyy miksi kuntalaisille ei anneta mahdollisuutta äänestää asiasta?

Vastaus (Leena Mustonen, Anna Hölttä): Kansanäänestyksestä on kuulunut puhetta, mutta sitä ei ole esitetty. Kuntalaisten on mahdollista tehdä kuntalaisaloite, jonka jälkeen valtuusto päättää järjestetäänkö kansanäänestys.

Kysymys (Pentti Pääkkönen): Missä vaiheessa henkilöstön edustajat pääsevät valmisteluryhmään? Lisäksi onko liitokselle saatavissa porkkanarahoja?

Vastaus (Leena Mustonen): Yhteistoimintaelimet kokoontuvat tarvittavan usein, jotta henkilöstö pysyy ajan tasalla selvityksen etenemisestä. Henkilöstölle tiedotettu Nurmeksen kaupungin nettisivuilta löytyvästä tiedotussivusta ja lisäksi henkilöstölle on lähetetty sähköposteja koskien liitosselvityksen etenemistä. Varsinaista porkkanarahaa ei ole, mutta valtionosuuden syrjäisyysluku muuttuu liitoksen syntyessä niin, että jatkossa uuden kunnan tuki olisi vuosittain reilut 900 000 euroa ja tätä voidaan tavallaan pitää porkkanana.

Kysymys (Eila Honkanen): Miksi selvitysvaiheessa ei ole puhuttu kansanäänestyksen järjestämisestä? Ollaanko jäniksen selässä? Lisäksi onko tosiaan niin, että henkilöstöllä ei enää ole viiden vuoden suojaa?

Vastaus (Leena Mustonen, Anna Hölttä): Äänestystä koskien sama vastaus kuin edellä. Henkilöstön suojaa koskien lainsäädännöllistä suojaa ei enää ole. Kyseessä on liikkeen luovutus eli Valtimon henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä Nurmeksen kaupungin palkkalistoille. Uuden kunnan talousnäkymät voivat vaikuttaa henkilöstön asemaan. Eläköitymistä on edessä ja eläköityminen voidaan hyödyntää hyvin tässä tilanteessa. Voi tulla jopa tilanne, jossa uudella kunnalla on pula osaajista.

Kommentti/kysymys (Aune Hämynen): Toteaa Valtimon hiipumisen ja taloudellisen ahdingon lisääntymisen. Siun sote ja kustannusten nousu mietityttää. Heiluttaako Nurmes mahdollisessa liitoksessa tahtipuikkoa. Toteaa yhteistyön lisääntymisen olevan pakosti edessä, Nurmeksen palveluita hyödynnetään jo nyt paljon. Ääntä pitää käyttää sekä Nurmeksen että Valtimon. Kysyy, onko olemassa vaihtoehto B, jos liitos ei toteudu?

Vastaus (Anna Hölttä): Yhteistyötä on ollut jo pitkään kuntien välillä. Terveystoimennot ovat kasvaneet jo ennen Siun sotea. B-vaihtoehtoa ei ole olemassa.

Kommentti (Matti Kämäräinen): Siun soten aikana menojen kasvu on ollut pienempää kuin ennen Siun sotea. Siun sotessa on jo saatu hyvää aikaan ja toiminta paranee koko ajan.

Kommentti (Leena Mustonen): Valtimon osalta kustannusten odotettua isompi nousu johtuu siitä, että Siun soten raportit palveluiden käytöstä ja kustannuksista saatiin vasta lokakuussa eikä näin suureen kustannusten nousuun voitu ennakkoon varautua. Raportointi kuitenkin kehittyy koko ajan. Kun kustannukset ovat korkeat, lienee syytä olettaa, että kuntalaiset ovat saaneet laadukkaita palveluita.

Kommentti (Jussi Säämänen): Ammatissa toimivan väestön määrä laskeva, lisäksi väestö vähenee tasaisesti molemmissa kunnissa. Liitosta voi miettiä sekä järjellä että tunteella. Numerot ja tilastot näyttävät joka tapauksessa huonoilta ja tämän vuoksi uudenlaisia hallintorakenteita tarvitaan.

Kommentti (Anna Hölttä): Jakaa saman huolen kuin Säämänen. Alueella on alhainen syntyvyys. Nuorta väkeä kaivattaisiin alueelle ja tässä työllisyyden merkitys keskeinen tekijä.

Kommentti (Matti Kämäräinen): Kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa on sama laskeva trendi eli vain yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa. Työpaikkoja tarvittaisiin alueelle kipeästi.

Kommentti (Leena Mustonen): Tunne, tieto ja taito ovat kaikki tärkeitä muutosprosessissa.

Kommentti (Jukka Mikkonen): Valtuustojen yhdistämistä välikaudeksi tulisi harkita uudelleen. Järkevämpää olisi järjestää uudet vaalit kesällä 2019, jos liitos syntyy. Jos yhdistetään valtuustot, niin se johtaisi poliittisesti mielenkiintoiseen tilanteeseen, jossa Keskustapuolelle tulisi yksinkertainen enemmistö.

Kommentti/kysymyksiä (Jussi Hermaja): Haluaa puolustaa itsenäistä Valtimoa. Epävarmuus vie kuntaa alaspäin. Yrittäjät eivät usko kuntaan, kun vuosikymmen on oltu löysässä hirressä jatkuvien liitosselvitysten takia. Kurjistuminen jatkuu niin kauan kuin epävarmuus jatkuu. Pienempi kunta kärsii aina kuntaliitoksissa. **Kysymys 1.** Mitä tarkoittaa, että liitossopimus on sitova kolme vuotta? **Kysymys 2.** Kunnalla pitää olla kunnanjohtaja. Kuka jatkaa neuvotteluryhmässä Leena Mustosen lähtiessä ja milloin kunnanjohtajan paikka laitetaan auki? **Kysymys 3.** Miksi kuntalaisia ei haluta kuulla? Miksi ei ole annettu esitystä neuvoo-antavasta kansanäänestyksestä?

Vastaus (Leena Mustonen): Lopullista vastausta siihen, mitä kolmen vuoden sopimuksen sitovuus tarkoittaa ei voida vielä antaa, mutta asia selvitetään viimeistä juurta myöten. Tähän liittyy poliittinen vastuu ja luottamus siihen, että sovituista asioista pidetään kiinni. Ei vastakkainasettelu vaan yhteistyökysymys. Valtimolla ei vielä ole hätää taloudellisesti. Jatkossa mahdollisen liitoksen syntyessä tarvitaan ihmisiä, jotka pitävät Valtimoa esillä; lipunkantajia tarvitaan. Liitosselvitystä tulee viedä ripeästi eteenpäin, koska epävarmuuden tila lisääntyy mitä pitempään selvitys kestää ja tämä johtaa kaikenlaiseen kunnan kehittämisen hyytymiseen.

Vastaus (Anna Hölttä): Jos liitosselvitys etenee ja liitos toteutuu niin kunnanjohtajakysymys hoidetaan väliaikaisratkaisulla. Helmikuun tienoilla ollaan jo viisaampia missä mennään. Jos liitos ei etene, niin sitten kunnanjohtajan paikka laitetaan auki. Valtimo ei ole katoamassa kartalta, vaikka liitos toteutuisi. Kansanäänestystä koskien sama vastaus kuin edellä eli kuntalaisaloitteen kautta prosessi lähtee liikkeelle.

Kommentti (Heikki Ovaskainen): Ihmettelee käsitystä vähistä varoista, vaikka olemme varakkaampia kuin koskaan ennen. Kuntaliitos ei pelota, mutta sillä ei myöskään pelasteta mitään. Jos taloutta ei saada kuntoon ja tuottavaksi, ei ole mitään merkitystä sillä onko kuntia yksi vai kaksi. Tuottava talous on ainut oikea ratkaisu, tarvitaan uudenlaista ajattelua ja tekemistä. Esimerkkinä miksi pumpataan Valtimon biosaastetta Nurmekseen, kun sillä oltaisiin voitu perustaa oma biokaasuvoimala.

Kommentti (Eila Honkanen): Entisillä, muualla asuvilla valtimolaisilla, suurempi huoli liittymisestä Nurmekseen kuin täällä asuvilla. Muualla asuvat eivät tiedä ja ymmärrä syitä ja tunteet vaikuttavat paljon asiaan. Muualla asuvien ei ole tarvinnut taistella täällä, vaan he ovat voineet elää helpompaa elämää jossain muualla.

Kommentti (Aune Hämynen): Muistuttaa lakisääteisistä asioista, jotka kunnan hoidettava. Valtio hoitanut omalta osaltaan asioita huonosti, joka näkyy ja heijastuu kunnissa. Oleellista olisi saada alueelle lapsiperheitä ja työtä. Tulevaisuuden usko säilytettävä, voimavaroja tulee yhdistää.

Kysymys (Anita Tienhaara): Mitä kuntaliitosselvitykset ovat tulleet maksamaan?

Vastaus (Leena Mustonen): Tämä selvitys maksaa enintään 55 000 euroa yhteensä molempien kuntien osalta. Valtiolta saadaan selvitykseen tukea niin, että maksettavaa kunnille jää reilut 8000 € per kunta. Aiempien selvitysten kuluista ei tässä kohtaa ole tarkkaa tietoa.